

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de regelgeving over de verbouwing van een voertuig met een verbrandingsmotor tot een elektrisch voertuig
- Principiële goedkeuring

Dit besluit wijzigt de regelgeving over de goedkeuring en technische keuring van motorvoertuigen en motorfietsen waarvan de verbrandingsmotor vervangen wordt door een elektrische motor of door een aandrijving met een waterstof-brandstofcel (retrofit). Het voert eveneens technische eisen in met betrekking tot de massa en massaverdeling van dergelijke omgebouwde voertuigen. Voor de aanvragen van een attest bij de goedkeuringsinstantie wordt een vergoeding ingevoerd.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit besluit heeft binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken betrekking op het beleidsveld "weginfrastructuur en wegenbeleid".

Het valt binnen de bevoegdheid van de gewesten inzake het verkeersveiligheidsbeleid, krachtens artikel 6, §1, XII, 3° en 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, voor "*de regelgeving inzake maximaal toegelaten massa en massa's over de assen van de voertuigen die gebruik maken van de openbare wegen, evenals de ladingzekering en de afmetingen en de signalisatie van de lading*" en "*het toezicht op de naleving van de technische federale voorschriften voor voertuigen met het oog op hun inverkeerstelling en de technische keuring van voertuigen die op de weg rijden in toepassing van de federale normen, met dien verstande dat de natuurlijke en rechtspersonen gevestigd in een gewest vrij zijn om hun voertuig te laten controleren in een centrum voor technische keuring dat in een ander gewest is gelegen*".

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaand voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2023-288 van 30 juni 2023.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd ontvangen op 28 juni 2023 en was gunstig.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. De ombouw van een voertuig met verbrandingsmotor naar een elektrisch voertuig (retrofit) is een interessante piste in het kader van de vergroening van het wagenpark. Het verbeteren van de luchtkwaliteit is immers één van de ambities van deze Vlaamse Regering.

Het betreft echter een ingrijpende verbouwing waarbij de veiligheid van de inzittenden, de andere weggebruikers en o.a. de hulpdiensten moet gegarandeerd blijven. Er dienen daaromtrent specifieke veiligheidsvoorschriften te worden opgesteld.

Om de regelgeving voor te bereiden om dit mogelijk te maken is er een interfederale ambtelijke werkgroep actief geweest. In de schoot van de werkgroep is zowel de federale als de gewestelijke regelgeving afgestemd en is tevens de sector betrokken geworden.

Op 22 mei 2023 werd het koninklijk besluit van 19 april 2023 tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 maart 1968 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens, hun onderdelen en hun veiligheidstoebehoren moeten voldoen en het koninklijk besluit van 10 oktober 1974 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de bromfietsen, de motorfietsen en hun aanhangwagens moeten voldoen, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Dit K.B. is op 1 juni 2023 in werking getreden en voert de technische federale voorschriften in met betrekking tot de ombouw van een voertuig met een verbrandingsmotor naar een voertuig met een elektrische motor of waterstof-brandstofcelmotor (ook "retrofit" genoemd).

2. De gewesten leggen op hun beurt gewestelijke voorschriften vast met betrekking tot de goedkeuring en technische keuring van dergelijke voertuigen en de technische eisen voor massa's. Hierover is ook reeds interfederaal overleg gevoerd op ambtelijk niveau ter voorbereiding van voorliggend ontwerp van besluit.

Met dit ontwerp van besluit wordt een regeling uitgewerkt voor de ombouw van voertuigen van de categorieën M, N en L1e tot L7e met een verbrandingsmotor naar een voertuig met een elektrische motor of waterstof-brandstofcelmotor.

Om die reden wijzigt dit besluit niet alleen het koninklijk besluit van 15 maart 1968 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens, hun onderdelen en hun veiligheidstoebehoren moeten voldoen (hierna: KB Technische Eisen motorvoertuigen), maar ook het koninklijk besluit van 10 oktober 1974 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de bromfietsen, de motorfietsen en hun aanhangwagens moeten voldoen (hierna: KB Technische Eisen motorfietsen).

Daarnaast zijn ook oldtimervoertuigen onderworpen aan de nieuwe regeling.

3. Om de verkeersveiligheid te garanderen mogen bij de ombouw van een voertuig met een verbrandingsmotor naar met een elektrisch voertuig de maximale massa's van het basisvoertuig niet overschreden worden.

Het akkoord van de basisfabrikant wordt voor deze specifieke ombouw niet geëist om retrofit naar elektrisch voertuig in de praktijk mogelijk te maken.

Wanneer de installateur als fabrikant de eerste beoordeling in het kader van de overeenstemming van productie heeft doorlopen met positief gevolg, dan kan deze zelf een individuele goedkeuring (of attest bij een oldtimer) aanvragen bij de goedkeuringsinstantie.

In het andere geval moet de installateur de goedkeuringsaanvraag indienen via een in België erkende technische dienst.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Wijzigingen van het koninklijk besluit van 15 maart 1968 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens, hun onderdelen en hun veiligheidstoebehoren moeten voldoen

Artikel 1

De nieuwe eisen voor de ombouw van een verbrandingsmotor naar een elektrische motor of naar een waterstof-brandstofcel gelden eveneens voor oldtimervoertuigen.

Om die reden worden deze eisen toegevoegd aan de artikelen van het KB Technische Eisen motorvoertuigen die van toepassing zijn op oldtimervoertuigen.

Artikel 2

Dit artikel wijzigt het rapport of attest dat voorgelegd moet worden bij de technische keuring van een oldtimervoertuig waarvan de verbrandingsmotor werd omgebouwd naar een elektrische motor of naar een waterstof-brandstofcel.

Er zal een attest van de goedkeuringsinstantie nodig zijn dat, onder meer, bevestigt dat de ombouw in overeenstemming met de vereisten werd uitgevoerd.

Dit attest zal onder meer voorgelegd moeten worden bij de eerste keuring van het voertuig conform artikel 23sexies, §1, 2°, b) van het KB Technische Eisen motorvoertuigen.

Bij de keuring zal ook nagekeken worden of de montage vakkundig is uitgevoerd en de wijziging niet tot gevolg heeft dat het voertuig inzake werking in een staat verkeerd waarbij de verkeersveiligheid in het gedrang komt.

Artikel 3

Er zijn twee uitzonderingen op het opnieuw bepalen van de datum van de eerste indienststelling bij modificaties of wijzigingen van oldtimervoertuigen. Deze zijn vermeld in artikel 23vicies bis, §4, van het KB Technische Eisen motorvoertuigen.

De eerste uitzondering betreft het geval waar bij de motor van een oldtimervoertuig is vervangen door een elektrische motor. Daaraan wordt met dit ontwerp van besluit toegevoegd dat de

uitzondering ook geldt bij de ombouw naar een waterstof-brandstofcelmotor. De nieuwe regeling voor retrofit heeft immers ook op dergelijke ombouw betrekking.

Artikel 4

Met dit artikel wordt een nieuw artikel 77ter ingevoegd in het KB Technische Eisen motorvoertuigen.

In dat nieuwe artikel worden de voorwaarden bepaald aan dewelke de verbouwing moet voldoen.

Er wordt onder meer verwezen naar het nieuwe deel VIII van bijlage 26.

Daarnaast worden regels bepaald over de toegestane afwijking van de rijklare en de feitelijke massa voor en na ombouw. De termen rijklare en feitelijke massa worden ook gebruikt in Europese regelgeving, meer bepaald in uitvoeringsverordening EU 2021/535.

Deze eisen moeten ervoor zorgen dat de verkeersveiligheid gegarandeerd blijft. Een verhoging van de maximale massa of een te grote wijziging van de massaverdeling ten opzichte van het basisvoertuig is niet toegelaten omdat de stabiliteit, de besturing en de remcapaciteit van het voertuig in het gedrang zouden kunnen komen.

Voor de retrofit van een voertuig is geen instemming van de fabrikant vereist, zoals voor andere verbouwingen wel het geval is. Het akkoord van de basisfabrikant voor retrofit zou in de praktijk dikwijls niet verleend worden waardoor de ombouw onmogelijk wordt.

De installateur moet echter wel kunnen aantonen dat hij toegang heeft tot alle nodige technische documentatie van de fabrikant om de verbouwing te kunnen uitvoeren en ervoor te zorgen dat het voertuig veilig blijft. Het kan dan o.m. gaan om technische handleidingen en richtlijnen, elektrische schema's e.d.

De installateur zal dit moeten aantonen aan de goedkeuringsinstantie in het kader van individuele goedkeuring of, voor oldtimervoertuigen, bij de aanvraag van het attest vermeld in artikel 23duodevicies, §4, tweede lid van het KB Technische Eisen motorvoertuigen.

Artikel 5

Er wordt een nieuw deel, namelijk deel VIII, aan bijlage 26 toegevoegd. Het bevat de eisen waaraan de omgebouwde voertuigen moeten voldoen, alsook welke tests, controles en dergelijke vereist zijn.

Artikel 6

Met dit artikel wordt bijlage 44 van het KB Technische Eisen motorvoertuigen aangepast.

Deze bijlage somt op voor welke soort verbouwingen in elk geval een oldtimerdossier moet worden opgestart in het kader van de technische keuring.

Oldtimervoertuigen waarvan de verbrandingsmotor vervangen werd door een elektrische motor of een waterstof-brandstofcelmotor worden van deze lijst geschrapt.

Voor dergelijke ombouw moet nu immers een attest van de goedkeuringsinstantie worden voorgelegd dat bevestigt dat de ombouw volgens de federale en gewestelijke voorschriften werd uitgevoerd.

Een oldtimerdossier zal wel nog vereist zijn als een van de andere gevallen vermeld in artikel 23 vices van het KB Technische Eisen motorvoertuigen zich voordoet, zoals bijvoorbeeld als het niet

mogelijk is te beoordelen of de wijziging als veilig kan worden beschouwd.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het koninklijk besluit van 10 oktober 1974 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de bromfietsen, de motorfietsen en hun aanhangwagens moeten voldoen

Artikel 7

De nieuwe eisen voor de ombouw van een verbrandingsmotor naar een elektrische motor of naar een waterstof-brandstofcel gelden eveneens voor oldtimervoertuigen van de categorie L1e tot L7e.

Om die reden worden de bepalingen in kwestie toegevoegd aan de artikelen van het KB Technische Eisen motorfietsen die van toepassing zijn op dergelijke oldtimervoertuigen.

Artikel 8

Met dit artikel wordt een nieuw artikel 8ter ingevoegd in het KB Technische Eisen motorfietsen.

In dit nieuwe artikel worden de voorwaarden bepaald aan dewelke de verbouwing moet voldoen.

Er wordt onder meer verwezen naar het nieuwe deel IV van bijlage 9.

Daarnaast worden regels bepaald over de toegestane afwijking van de rijklare massa voor en na ombouw. Deze eisen moeten ervoor zorgen dat de verkeersveiligheid gegarandeerd blijft.

Een verhoging van de maximale massa of een te grote wijziging van de massaverdeling ten opzichte van het basisvoertuig is niet toegelaten omdat de stabiliteit, de besturing en de remcapaciteit van het voertuig in het gedrang zou kunnen komen.

Voor de retrofit van een voertuig is geen instemming van de fabrikant vereist, zoals voor andere verbouwingen het geval is.

De installateur moet echter wel kunnen aantonen dat hij toegang heeft tot alle nodige technische documentatie van de fabrikant om de verbouwing te kunnen uitvoeren en ervoor te zorgen dat het voertuig veilig blijft. Het kan dan o.m. gaan om technische handleidingen en richtlijnen, elektrische schema's e.d.

De installateur zal dit moeten aantonen aan de goedkeuringsinstantie in het kader van individuele goedkeuring, of voor oldtimervoertuigen, bij de aanvraag van het attest vermeld in het vierde lid van het nieuwe artikel 8ter.

Artikel 9

Er wordt een nieuw deel, namelijk deel IV, aan bijlage 9 toegevoegd. Het bevat de eisen waaraan de omgebouwde voertuigen moeten voldoen, alsook welke tests, controles en dergelijke vereist zijn.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het besluit van de Vlaams Regering van 18 november 2022 om het bedrag en de betalingswijze vast te stellen van de vergoedingen voor de goedkeuring van motorvoertuigen

Artikel 10

Voor een aanvraag van een attest bij de goedkeuringsinstantie conform artikel 23duodevices, §4, tweede lid, van het KB Technische Eisen motorvoertuigen of conform artikel 8ter van het KB Technische Eisen motorfietsen, is eenzelfde vergoeding verschuldigd als voor een individuele

goedkeuringsaanvraag. Inhoudelijk zijn beide soorten aanvragen zeer gelijkaardig.

De bijlage aan het besluit van 18 november 2022 dat de vergoedingen voor de goedkeuring van voertuigen regelt, wordt in die zin aangepast.

Hoofdstuk 4. Slotbepaling

Artikel 11

De Vlaamse minister voor de weginfrastructuur en het wegenbeleid is belast met de verdere uitvoering van het besluit;

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De inwerkingtreding van de nationale en gewestelijke voorschriften voor ombouw van een voertuig met verbrandingsmotor naar elektrisch voertuig heeft mogelijk een impact op de begroting van de Vlaamse overheid.

Er is interesse uit de sector voor ombouw naar elektrisch voertuig, maar het aantal extra goedkeuringsaanvragen valt moeilijk in te schatten. Op basis van een gemiddelde opbrengst van 250 EUR per aanvraag, worden de meerinkomsten geraamd:

2024	50 aanvragen	€ 12.500
2025	200 aanvragen	€ 50.000
2026	1.000 aanvragen	€ 250.000

Op 28 juni verleende de Inspectie van Financiën een gunstig advies. Het begrotingsakkoord is niet vereist.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Ten gevolge de inwerkingtreding van de nationale en gewestelijke voorschriften voor ombouw van een voertuig met verbrandingsmotor naar elektrisch voertuig kan het werkvolume voor de Cel Homologatie binnen DMOW sterk toenemen.

Het extra aantal dossiers valt moeilijk in te schatten, maar kan de volgende jaren oplopen van een tiental tot enkele honderden. Het betreft bovendien een uitgebreide en complexe materie. De toekomst zal uitwijzen of er hier personeesleffecten zijn waarbij op dat moment moet nagegaan worden hoe dit kan worden gecompenseerd vanuit de bijkomende inkomsten. Maar dit zal men pas kunnen beoordelen na enkele jaren werking van van het besluit.

Het extra aantal dossiers zal ook meer inkomsten voor homologatie opleveren. Dit kan oplopen tot 250.000 euro/jaar en meer.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- a. personeel: het voorstel heeft geen weerslag op het gebied van personeelsinzet;
- b. werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven;
- c. investeringen en schulden: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- d. ontvangsten: het voorstel resulteert niet in bijkomende ontvangsten;
- e. conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering van dit voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering, zal advies worden ingewonnen bij de Vlaamse commissie administratie-nijverheid.

Het ontwerp zal ook meegedeeld worden aan de Europese Commissie in toepassing van artikel 5, lid 1, van de richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij.

Er zal eveneens advies ingewonnen worden bij de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de regelgeving over de verbouwing van een voertuig met een verbrandingsmotor tot een elektrisch voertuig;

2° de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken

2.1. te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Vlaamse commissie administratie-nijverheid in te winnen;

2.2. te gelasten het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering mee te delen aan de Europese Commissie in toepassing van artikel 5, lid 1, van de richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij;

2.3. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken oordeelt dat het advies van de Vlaamse commissie administratie-nijverheid en de mededeling aan de Europese Commissie geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken

Lydia PEETERS

Bijlagen:

- voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
- advies IF dd. 28/06/2023.